

TBMH
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 8952
Tarih : 12.11.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19184

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12/11/2024

Öznur Bartin
Halkın Milletvekili

Yüksekova ilçe merkezine 5 kilometre uzaklıktaki Nehil Sazlığı "Kesin Korunacak Hassas Alan" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak 2019 yılında tescil edilmiştir. Cumhurbaşkanı kararıyla 2019'da "kesin korunacak hassas alan" ilan edilen Nehil Sazlığı, göç yolları üzerinde olması nedeniyle yılın belli dönemlerinde onlarca kuş türüne ev sahipliği yapmaktadır. Bugüne kadar iki yüz yetmişe yakın kuş türünün görüldüğü sazlıkta karların erimesi ile birlikte leylek, kızılback, bayağı aynak, kara çaylak, karabaş martı, küçük akbaba, çamurcun, çıkırıkçın, akça cılıbıt, çulluk, şahin, yaban ördeği, gri ve beyaz balıkçılar ile telli turna gibi türlere ev sahipliği yapmaktadır.

2020 yılında sazlıkta birçok kuş ölümü gerçekleşmiş, eylül, ekim ve kasım 2024 tarihlerinde yangın çıkmıştır. 2019 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kararıyla "Doğal Sit Alanı" ve "Kesin Korunacak Hassas Alan" ilan edilen Nehil Sazlığı'nın koruma statüsüne rağmen, yerli ve yaban kuşların üreme alanlarından biri olan 28 bin hektarlık sazlık, tarım alanlarına yakın bölgelerdeki su seviyesinin düşürülmesi amacıyla yapılan drenajlar ve bölgede sık sık çıkan yangınlarla, bünyesinde barındırdığı bio-çeşitlilik yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Her yıl tekrarlanan yangınlara karşı alınmayan önlemler doğa severlerin ve yetkililerin tepkisine neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2019 yılında "kesin korunacak hassas alan" ilan edilen Nehil Sazlığı'nda çıkan yangınlara ilişkin Bakanlığınızca yürütülen bir inceleme/soruşturma bulunmakta mıdır?
2. Her yıl tekrarlanan yangınların sorumlularına ilişkin yürütülen bir tespit çalışması bulunmakta mıdır? Bu soruşturmanın sonuçları nelerdir?
3. Bölgedeki yangın güvenliği için özel bir plan veya protokol oluşturulmuş mudur?
4. Yangınların tekrarlanmasını engellemek için çevre yönetimi alanında ayrılmış bir bütçe ve kaynak bulunmakta mıdır?
5. Yangınlarla mücadele için yerel yönetim, halk ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapılmakta mıdır?

6. Yangınların önlenmesi, biyolojik çeşitliliğin korunması ve ekosistem sağlığının artırılması adına yerel halkı ve çiftçileri bilgilendirecek eğitim programları yürütülmekte midir?
7. Bakanlığınızca sadece yangınla mücadele değil, aynı zamanda bölgedeki biyolojik çeşitliliği koruyacak uzun vadeli stratejiler ve koruma alanlarında sürekli izleme ve bakım programları yürütülmekte midir?
8. Sazlıkta bulunan drenajların kapatılmasına ilişkin Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
9. Yangınlar ve tarım alanlarındaki su seviyesi düşüşünün Nehil Sazlığı'na etkisini belirlemek adına Bakanlığınızca yapılan bir etki değerlendirmesi veya araştırma bulunmakta mıdır?
10. Sazlık alanına zarar veren tarım faaliyetlerine yönelik bir denetim veya düzenleme yapılmakta mıdır?
11. Bölgedeki ekosistem koruma çabalarına yerel halkın katılımı teşvik edilmekte midir?
12. Nehil Sazlığı'ndaki kuş ve bitki türlerinin izlenmesi ve korunması için Bakanlığınızca bir izleme programı yürütülmekte midir?
13. Koruma çalışmaları kapsamında hangi bilimsel çalışmalar yapılmaktadır?
14. Bakanlığınızca, sazlık çevresindeki tarım alanlarında çevre dostu uygulamaların yaygınlaştırılması için bir proje yürütülmekte midir?
15. Altyapı çalışmalarında, sazlığın ekosistemine zarar vermeyecek çözümler geliştirilmesi adına hangi tedbirler alınmaktadır?
16. Nehil Sazlığı'nın kuş göç yolları üzerindeki rolü göz önüne alındığında, iklim değişikliği ve hava koşullarındaki değişimler bölgedeki biyolojik çeşitliliği nasıl etkilemektedir? Bakanlığınızca bu durumu engellemek adına bir strateji geliştirmekte midir?
17. Nehil Sazlığı'na verilen "Kesin Korunacak Hassas Alan" statüsü ile ilgili denetim ve kontrol çalışmaları yeterli düzeyde midir?
18. Bu alanın koruma statüsünün sağlıklı bir şekilde uygulanabilmesi için Bakanlığınız tarafından yapılan denetimler ne sıklıkla gerçekleştirilmektedir?
19. Nehil Sazlığı'nın korunmasına yönelik bir "acil eylem planı" oluşturulması ve bu planın yerel yönetim, sivil toplum kuruluşları ve yerel halkla birlikte uygulanmasına ilişkin ne tür çalışmalar yürütülmektedir?